(6) Caruana,Fabiano − Carlsen,Magnus [B31]

Dünya Sampiyonlugu Maçi (5), 15.11.2018
[Selbes,Tarik]

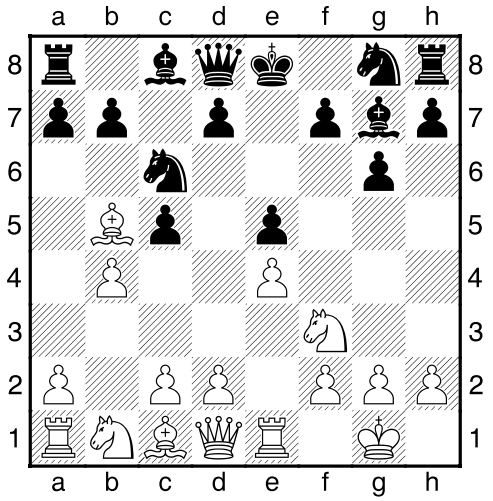
1.e4 c5 2.♘f3 ♘c6 3.♗b5 [Rossolimo düellosu devam ediyor!]

3...g6 4.0-0 [Caruana bu sefer atı hemen almıyor ve göreceğimiz gibi almak niyetinde de değil. Siyahın c6-c5 dublesine sahip olduğu normal Rossolimo yapısında Carlsen'in daha iyi bir kavrayış gösterdiği göz önüne alınırsa belki de fena bir seçim değil.]

[Daha önceki iki oyunda Caruana 4.♗xc6 oynamış ve açılıştan bir şey elde etmeyi başaramamıştı]

4...♗g7 5.♖e1 e5 [5...♘f6 da bir seçenekti ancak 6.e5 sürüşüne Carlsen diğer iki partide olduğu gibi yine izin vermek niyetinde değil ve böylece Rossolimo repertuarının kendi içinde tutarlı olduğunu gösteriyor.]

6.b4!? [

Caruana'dan Sicilya'nın Kanat Gambiti (1. e4 c5 2.b4!?) tarzı bir piyon fedası. Bununla beraber bilinen bir hamle olduğunu söyleyelim ki Carlsen'in de daha önce pratiğinde rastlanmış bir varyant.]

[6.♗xc6 dxc6 7.d3 ve eğer şimdi 7...♕c7 oynanırsa maçın üçüncü oyununa transpoze olacaktı]

6...♘xb4 [6...cxb4 Bu doğal alışı Carlsen 2005'te Stellwagen'a karşı oynamıştı. Norveçlinin pek iyi anıları olmasa gerek zira Stellwagen kazanç konum elde etmeyi başarmış ancak zaman kontrolüne doğru yaptığı hatayla rakibine oyunu kurtarma şansı vermişti: 7.a3 ♘ge7 *(7...bxa3?!* beyaza zaman kazandırır ve bu yüzden iyi olmazdı *8.♘xa3 ♘ge7 9.♘c4 0-0 10.♗a3 a6 11.♗xc6 dxc6 12.♘cxe5* Beyazın merkez piyonlarıyla hissedilir bir üstünlüğü var*; 7...b3!?* Bu tipik karşı piyon fedası her zaman olduğu gibi güvenilir bir seçenek olarak görünüyor*)* 8.axb4 0-0 9.♗xc6 bxc6 10.♗b2 d6 11.d4 f6 12.♘bd2 ♗e6 13.c4 g5 14.♕c2 ♘g6 15.♘f1 g4 16.♘3d2 f5 17.dxe5 dxe5 18.exf5 ♗xf5 19.♘e4 ♘f4 20.♖ad1 ♕h4 21.♘fg3 ♗g6 22.♖d7± ♖ad8 23.♖xg7+ ♔xg7 24.♗xe5+ ♔g8 25.♗a1 ♘e6 26.c5 ♖d5 27.b5 ♕e7 28.bxc6 ♖xc5 29.♕a4 ♗xe4 30.♕xe4? *(30.♘xe4!+-)* 30...♕f7 31.♕xg4+ ♕g6 32.♕e2 ♖xc6 33.♕e5 ♘g7 34.h4 ♕f7 35.♖f1 ♖e6 36.♕d4 ♖e7 37.h5 h6 38.♕d6 ♕e6 39.♕d4 ♖ef7 40.♕c3 ♕g4 41.♕e5 ♔h7 42.♕b5 ♕xg3 43.fxg3 ♖xf1+ 44.♕xf1 ♖xf1+ 45.♔xf1 ♘xh5 46.g4 ♘f4 47.♗c3 ♘d5 48.♗d2 ♔g6 49.♔e2 a6 50.♔d3 ♘f6 51.♔c4 ♘xg4 52.♗xh6 1/2-1/2 (52) Stellwagen,D (2524)−Carlsen,M (2553) Wijk aan Zee 2005]

7.♗b2 [Gambitlerin esas amacı materyal karşılığı zaman kazanmaktır ve burada da bunu görüyoruz.

Beyaz filini b2'den gelişmeyi başarırken siyah sadece atını gitmek istemediği bir yere oynamış oldu ve şimdi e5 piyonu istekte.]

7...a6! [En iyisi]

[7...♕c7 ile piyonu koruma denemesi 8.c3 ♘c6 9.d4 yüzünden iyi olmazdı. Beyaz gelişimini neredeyse tamamladı −bir tempo haricinde− fakat Siyahın dört tempoya ihtiyacı var; 7...♘c6 8.♗xc6 dxc6 9.♘xe5 kuşkusuz siyahın merkezde duran e5 piyonunu tahtadan kaldıran Beyaza üstünlük için iyi şanslar verirdi.]

8.a3 [Karşı atak! c5 piyonu böylece olduğu yerden kalkacak]

[8.♗f1 ♘c6 ve beyazın kompansasyonunun yeterli olup olmadığı meçhul: 9.c3 d6 10.d4 exd4 11.cxd4 cxd4 12.♘bd2 ♘ge7 13.h3 0-0]

8...axb5 9.axb4 ♖xa1 10.♗xa1 d6! [Bilgisayar piyon alışını tavsiye etse de kesinlikle e5 piyonunu tahtada tutmak çok daha iyi ve güvenilir. Beyazın piyon alırken kaybedeceği zamanda siyah gelişimini tamamlayacak ve taşlarını daha iyi yerleştirmeyi başaracak.]

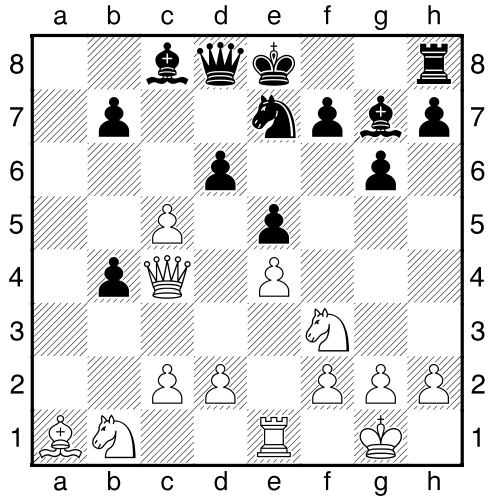
[10...cxb4 11.♗xe5 ♗xe5 12.♘xe5 ve beyaz daha iyi bir piyon yapısına sahip. b4 piyonu da düştükten sonra materyal eşitliği sağlanacak ve beyaz avantaj için oynayabilir.]

11.bxc5 ♘e7 12.♕e2 [Caruana'dan mantıklı bir hamle zira Siyah dxc5 oynamak zaten istemiyor, dolayısıyla piyonları kırışarak siyah veziri gelmek istediği bir yere getirmeye gerek yok.]

[12.cxd6 elbette yine de ilk incelenmesi gereken hamle 12...♕xd6 13.d4 *(13.♘c3 b4 14.♘d5 0-0 15.d4 exd4 16.♗xd4 ♘xd5 17.♗xg7 ♔xg7 18.exd5 ♕c5! 19.♖e2 ♗g4=)* 13...exd4 14.♗xd4 0-0 15.♗xg7 ♕xd1 16.♖xd1 ♔xg7 17.♘d4 b4 Beyaz tek kazanç şansı olan tarafsa da Siyahın da berabere yapması çok zor değil. En iyi senaryoda bile aynı kanatta dört piyon üç piyona karşı bir final olacak ve piyon finaline girmediği takdirde Siyah berabere yapabilmeli]

12...b4 [Beyazın b1'de duran atı gelişim güçlüğü yaşıyor]

13.♕c4 [

hem b4 piyonunu tehdit eden hem de d4'ü olanaklı kılan güzel bir hamle.]

[13.♕b5+ iyi görünüyor ancak Siyah yine de eşitliği sağlıyor: 13...♘c6 14.d3 0-0 15.cxd6 ♕xd6 16.♘bd2 ♗e6=]

13...♕a5! [Carlsen'den harika bir çözüm.]

[13...♘c6 14.d4 exd4 15.♘xd4 ♘xd4?! *(15...♗xd4! 16.♗xd4 ♗e6 17.♕b5 0-0 18.♗e3±)* 16.♗xd4±; 13...♕c7 14.♕xb4 dxc5 15.♕a4+ ♗d7 16.♕a8+ ♘c8 17.♘c3 bilgisayar eşitlik gösterse de riskli gibi duruyor. Beyaz atını d5'e koymayı başarıyor ve sonrasında kalesi de b1'den oyuna girecek. Siyahın çok dakik oynaması lazım]

14.cxd6□ [14.♗b2? elbette yanlış olurdu 14...♗e6 15.♕e2 ♕xc5 piyona karşılık hiçbir kompansasyon yok]

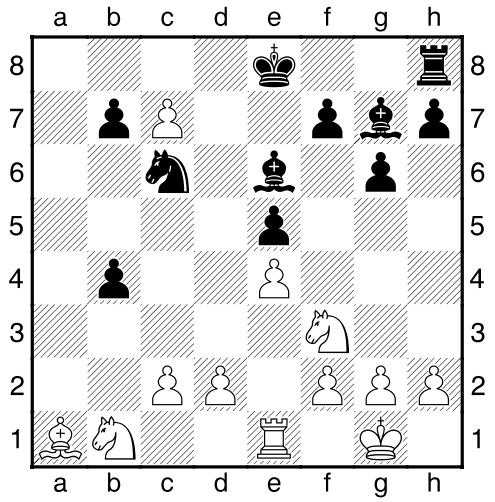
14...♗e6 [İşte bu zwischenzug (ara hamle) Va5'in püf noktası]

[14...♕xa1? 15.dxe7 ♗e6 16.♕xb4+-]

15.♕c7 [Hemen hemen zorunlu.]

[15.♕e2 ♘c8 *(15...♕xa1 16.dxe7 ♕a6 17.d3 ♔xe7)* 16.♗b2 ♘xd6 d6 atı ile b1 atı arasındaki fark göze çarpıyor!]

15...♕xc7 16.dxc7 ♘c6 [

Vezirler değişildikten sonra ilginç bir konum var tahtada. Beyaz şimdilik bir piyon fazlaysa da c7 piyonu düşecek. Esas soru Siyahın c7 piyonunu almaya çalışacağı zaman zarfında Beyaz oyunu kendisi için avantajlı bir şekilde açabilecek mi? Caruana b1 atını oyuna sokmak için mantıklı bir hamle yapıyor ancak d4 sürüşleri belki de daha tehlikeliydi.]

17.c3 [17.♖d1 ♔d7 18.d4 exd4 En normal hamle (18...♗g4! en iyisi bilgisayara göre 19.d5 ♘d4 20.♘bd2 ♖c8 21.♖b1 ♗xf3 22.♘xf3 ♖xc7 23.♗xd4 exd4 24.♘e1 d3 25.♘xd3 *(25.cxd3 b3 26.♖xb3 ♖c1 27.f4! ♖xe1+ 28.♔f2 ♖c1 29.♖xb7+ ♖c7* file karşılık üç piyon ve kuvvetli bir piyon zincirinin olduğu ilginç bir finale yol açardı ama herhalde doğru bir oyunla dengede olmalı*)*) 19.♘xd4 ♗xd4 20.♗xd4 ♘xd4 21.♖xd4+ ♔xc7 22.♖xb4 ♖a8 23.♘c3 ♔c6 24.f3 ♖a3 25.♘d1 (25.♘e2 b5! 26.♖d4 *(26.♘d4+?? ♔c5)* 26...♖a2 27.♖d2 b4 28.♘d4+ ♔c5 ve beyaz berabereye razı olmalı) 25...b5 26.♔f2 ♔c5 27.♖b2 b4 28.♔e2 siyah berabere yapmalı zira beyaz kale çok pasif ama bir yandan da ekstra piyon şimdilik korunuyor.]

17...♔d7 18.cxb4 ♖a8! [Tempoyla taşları iyi karelere gelmek Morphy'den beri her satranççının rüyası!]

19.♗c3 ♔xc7 20.d3 [20.♘g5 ♗c4 21.f4 de ilginç görünüyor ama b1'deki atla böyle oynamak biraz riskli]

20...♔b6 [Şahı b5'e getirmek çok iyi görünüyor ancak göreceğimiz gibi siyah şah b−hattındaki taktikler ve beyaz fil ve at tarafından rahatsız edilecek. Bazen şahı böyle birçok taşın bulunduğu bir konumda vezirler değişilmiş bile olsa geride tutmak gerekebilir.]

[20...b5! b4'ü sabitleyerek oynamak çok daha iyiydi 21.♖c1 (21.♘bd2 ♔b6 *(21...♖d8 22.♖c1 ♔b6 23.♘e1 ♗f8 24.♖b1 ♘d4)* 22.♔f1 ♖a2) 21...♔b7 22.♔f1 ♖a4 Beyazın beraberlik için doğru oynaması gerekecek zira b4 düşüyor ve b5 geçeri siyaha inisiyatif verecek.]

21.♗d2! [c3 karesini at için boşaltan harika bir hamle.]

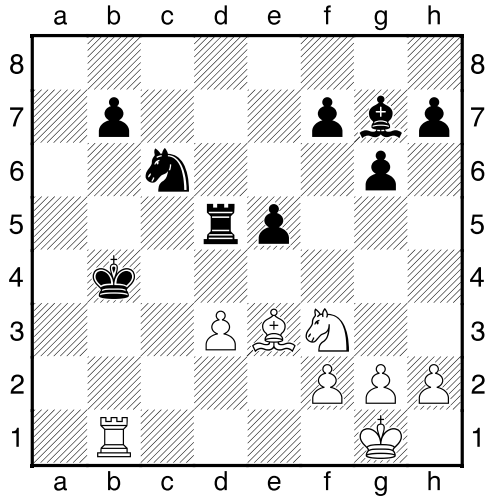
[21.♘bd2 ♖a3]

21...♖d8 [Beyaz d3'ü nasıl koruyacak?]

22.♗e3+ ♔b5 [22...♔c7 23.♖c1 ♔b8 24.b5 ♘b4 25.♘e1 ve şimdi eğer 25...♘xd3 oynanırsa 26.♖d1 ♗a2 27.♘xd3 ♗xb1 28.♖xb1 ♖xd3 29.♖c1±]

23.♘c3+ [Beyaz siyah şahın konumundan yararlanarak taşlarını tempoyla gelişti ve yine şahın talihsiz konumu b7 piyonunun düşmesine yol açacak.]

23...♔xb4 24.♘d5+ ♗xd5 25.exd5 ♖xd5 26.♖b1+ [

Bir dizi zorunlu hamleden sonra b7 düşüyor ve yedinci yataydaki beyaz kale d3 düşecek olmasına rağmen oyunu dengede tutuyor.]

26...♔c3 [26...♔a3 27.♖xb7 e4 ilk bakışta ilginç görünüyor 28.♖xf7 ♗b2 29.♘d2 exd3 30.♖xh7]

27.♖xb7 ♘d8 28.♖c7+ ♔xd3 [Ag5 tehditleri, siyah kalenin d−hattından Kd7+ nedeniyle ayrılamaması, g7 fili ve d8 atının kötü konumları piyon eksiğini dengeliyor.]

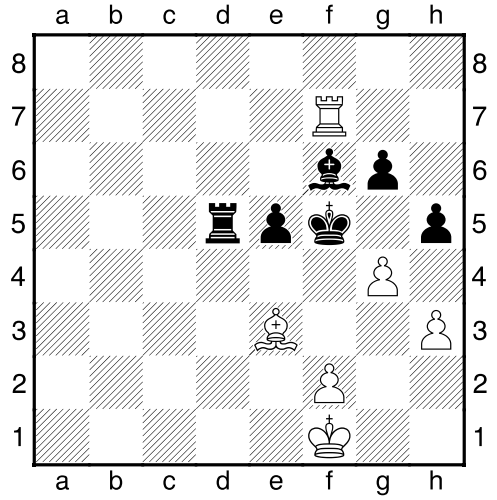
29.♔f1! [Çok iyi! Arka yataydan mat tehditleri artık yok ama daha önemlisi g4-Ae1+ ve Şe4 sonrası Şe2 ile

bir anda siyah şahı mat ağına sokma tehdidi var.]

29...h5! [En temkinli seçenek. Carlsen g4'e izin vermek istemiyor.]

30.h3 ♔e4 [Bir kez daha g4'ü engelliyor ve elbette Ag5-Axf7'ye izin vererek berabereye razı oluyor.]

31.♘g5+ ♔f5 32.♘xf7 ♘xf7 33.♖xf7+ ♗f6 34.g4+ [

]

[34.g4+ hxg4 35.hxg4+ ♔e6 Beyazın optik bir üstünlüğü var ama tahtada çok az piyon kaldı. Konum tamamen berabere. Oyuncular burada beraberlikte anlaştı.]

½-½